

STORTINGET

Representantforslag 43 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Guri Melby og Grunde Almeland

Dokument 8:43 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Guri Melby og Grunde Almeland om diplomatisk boikott av store idrettsarrangementer organisert i autoritære stater

Til Stortinget

Bakgrunn

I 2022 organiseres både fotball-VM og vinter-OL i autoritære stater, henholdsvis Staten Qatar og Folkerepublikken Kina. Autoritære regimer bruker slike internasjonale idrettsarrangementer for å styrke sin egen posisjon i eget land og internasjonalt. Dette har blitt betegnet som «sportsvasking». Idrettsutøvere skal ha et selvstendig ansvar for å avgjøre om de deltar på internasjonale arrangementer eller ikke. Representanter for offentlige myndigheter bør derimot vurdere om deres besøk til slike leker bidrar til å legitimere autoritære regimer. Siden «sportsvasking» er blitt et stadig mer utbredt fenomen, bør regjeringen ta en prinsipiell gjennomgang av sin holdning til å sende representanter for fellesskapet til konkurranser organisert av autoritære regimer.

I Qatar har Amnesty og Human Rights Watch dokumentert utstrakt misbruk av gjestearbeidere, som bl.a. lever under dårlige boforhold, og det er estimert at inn-til 6 500 gjestearbeidere har mistet livet i Qatar siden staten vant konkurransen om å arrangere fotball-VM for ti år siden. I en gruppe bestående hovedsakelig av unge menn er slike høye dødstill oppsiktsvekkende. Det finnes flere eksempler på at qatarske myndigheter har forsøkt å dysse ned rapporter om brudd på menneskeret-

tigheter som følge av forberedelsene til fotball-VM. Den 21. november 2021 ble i tillegg to norske NRK-journalister pågrepet og avhørt etter å ha intervjuet Qatars VM-sjef. De to journalistene ble siden løslatt, men behandlingen av de to journalistene gir god grunn til å stille spørsmål ved pressens anledning til å rapportere fritt fra VM i Qatar. Selv om kulturminister Annette Trettebergstuen uttalte i Stortingets spørretime den 24. november 2021 at «Spørsmålet om diplomatisk boikott er altså ikke et virkemiddel som denne regjeringen tror på», har hun siden uttalt til Klassekampen at det er «uaktuelt» å sende norske representanter til fotball-VM i Qatar.

I 2022 skal også vinter-OL avholdes i en autoritær stat, Folkerepublikken Kina. Kommunistregimet i Beijing har siden de vant konkurransen om å avholde vinter-OL, intensivert interneringen av uigurbefolkningen i Xinjiang-provinsen, brutt den anglo-kinesiske avtalen som garanterte Hongkong en grad av rettsstatlighet og demokrati, og fortsatt å forfølge opposisjonsaktiviteter i Tibet. På samme måte som det er «uaktuelt» for representanter for det offentlige Norge å avlegge fotball-VM i Qatar et besøk, bør regjeringen også gjøre det klart at det samme gjelder for vinter-OL i verdens største autokrati.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen sikre at ingen representanter for det offentlige Norge besøker vinter-OL eller de paralympiske lekene i Beijing i 2022.

2. Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi som gir føringer for norsk bruk av diplomatisk boikott i forbindelse med store internasjonale sportsarrangementer organisert av autoritære regimer.

2. desember 2021

Guri Melby

Grunde Almeland